

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 012271 15 Увп
Бања Лука, 13.10. 2016. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија овог суда Смиљане Мрша, председника вијећа, Страхине Турковића и Едине Чупељић, чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Д. А. из Б. Л., Ул... број... (у даљем тексту: тужилац), против рјешења тужене Републичке управе... Б. Л. број 21.05/476-182/12 од 22.5.2013. године, у предмету успостављања ранијег својинско-правног односа на грађевинском земљишту, одлучујући по захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 012271 13 У од 15.10.2014 године, на нејавној сједници вијећа одржаној 13.10.2016. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом, одбијена је тужба против уводно означеног оспореног акта, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Републичке управе... (РУГИПП), ПЈ Б. Л. број 21.11/476-471/12 од 26.6.2012. године. Тим рјешењем одбијен је захтјев тужиоца за успостављање својинско-правних односа на земљишту уписаном у зк. ул. бр... к.о. П..

Одбијање тужбе образложено је разлозима да нису испуњени услови из члана 44. Закона о грађевинском земљишту („Сл. гласник РС“, број 112/06, у даљем тексту: ЗГЗ) да се изврши успостављање својинско-правних односа, јер је предметно земљиште претворено у друштвену својину одлуком Среске аграрне комисије Б. Л. од 21.5.1953. године, а на основу члана 53. Закона о аграрној реформи и колонизацији Народне Републике Босне и Херцеговине („Службени лист НР БиХ“ број 2/46, 18/46, 20/47,29/47, 37/49 и 14/51, у даљем тексту: ЗАРИК), а не на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Сл. лист ФНРЈ“, број 52/58) и Закона о одређивању грађевинског земљишта у одређеним насељима градског карактера („Сл. лист СР БиХ“ број 24/68), који се односи на Општине Б. Л., Д., Р., В. и З., а ни одлуком општине; а да ће своје право тужилац моћи остварити у поступку реституције када буде донесен Закон о реституцији.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (захтјев) тужилац оспорава њену законитост због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примјене материјалног права. Наводи да је земљиште одузето од његове мајке и ујака по основу Закона о АРИКУ, Одељак 3 – експропријација које

земљиште је касније дато ЗЗ А. из Б. Л.; да у моменту одузимања није имало статус грађевинског земљишта али је одлуком СО Б. Л. утврђено као грађевинско земљиште па да је испуњен услов из члана 44. став 2. ЗГЗ да се изврши успостављање ранијег својинско-правног односа, јер је земљиште проглашено грађевинским 2007. године, а по ставу Врховног суда израженом у пресуди број 11 0 У 003029 11 Увп од 11.4.2012. године, одредбе члана 44. став 2. ЗГЗ се примјењују убудуће на одлуке које ће општине донијети након ступања на снагу ЗГЗ; да је суд требао одлучити о захтјеву тужиоца у овом поступку, јер је у образложењу доношења ЗГЗ наведено да се не треба чекати доношење Закона о реституцији с обзиром да је то материја ЗГЗ; да је одбијањем захтјева тужиоца повријеђено његово право на имовину из члана 1. Протокола 1. уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Предлаже да се „жалба“ усвоји, побијана пресуда преиначи и донесе рјешење о брисању друштвене својине и успостављању својинско-равних односа.

Тужена у одговору на захтјев истиче да остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта.

Правобранилаштво РС, Сједиште замјеника Б. Л., у својству заинтересованог лица у овом управном спору, је доставило одговор на захтјев у којем истиче да је побијана пресуда правилна и предлаже да се захтјев одбије.

ЗЗ А. из Б. Л., у својству заинтересованог лица у овом управном спору, није доставило одговор на захтјев.

Размотривши захтјев и побијану пресуду по одредбама члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11 – у даљем тексту: ЗУС), затим одговор тужене и заинтересованих лица, као и цјелокупне списе овог управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Према одредбама члана 44. става 1. ЗГЗ, ступањем на снагу тога закона по сили закона престаје државна својина на грађевинском земљишту које није приведено намјени у складу са регулационим планом, а у друштвену односно државну својину је прешло на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Сл. лист ФНРЈ“, број 52/58) и Закона о одређивању грађевинског земљишта у одређеним насељима градског карактера („Сл. лист СР БиХ“ број 24/68), који се односи на Општине Б. Л., Д., Р., В. и З.. Ставом 2. тог члана је прописано да ће се на грађевинском земљишту, које није приведено намјени у складу са регулационим планом, а у друштвену, односно државну својину је прешло на основу одлуке општине на којем престаје државна својина на основу члана 96. раније важећег Закона о грађевинском земљишту Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 41/03, односно 86/03), утврдити престанак државне својине и успостављање ранијег својинско-правног односа.

Имајући у виду да је предметно земљиште прешло у друштвену, односно државну својину на основу одлуке Среске аграрне комисије Б. Л. број 151/152 од 21.5.1953. године, донесене на основу ЗАРИКА, који закон није обухваћен чланом 44. ЗГЗ, то нису испуњени услови, како су то правилно утврдили управни органи и нижестепени суд, да се у корист тужиоца утврди престанак државне својине и успостављање ранијих својинско-правних односа.

Правилно се побијаном пресудом оцјењује да није од утицаја на рјешење конкретне управне ствари чињеница да је предметно земљиште касније добило статус грађевинског земљишта, јер се успостава ранијег својинско-правног односа, у смислу члана 44. ЗГЗ, врши искључиво на земљишту које је у моменту преласка у друштвену, односно државну својину имало статус градског грађевинског земљишта, а ни сам тужилац не спори да је у моменту преласка предметног земљишта у друштвену својину, исто имало статус пољопривредног земљишта.

У одлуци број 11 0 У 003029 11 Увп од 11.4.2012. године, на коју се позива тужилац у захтјеву, Врховни суд је изразио исти правни став у погледу примјене члана 44. ЗГЗ.

Такође нижестепени суд правилно упућује тужиоца да ће своје евентуално право на поврат одузетог земљишта остваривати у поступку реституције када буде донесен Закон о реституцији, па позивање тужиоца на образложење и став предлагача ЗГЗ да не треба чекати доношење Закона о реституцији, није обавезујуће за суд, јер суд тумачи и примјењује правну норму онако како ју је законодавац утврдио приликом њеног доношења, а образложење предлагача служи у сврху појашњења и бољег разумијевања појединих норми приликом усвајања и доношења закона од стране законодавног органа.

Не стоји навод захтјева да је тужиоцу поступањем управних органа и нижестепеног суда повријеђено право на имовину из члана 1. Протокола 1 уз Конвенцију, јер ће то своје право тужилац остваривати у поступку реституције када буде донесен Закон о реституцији, како је то већ напријед истакнуто.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. става 2. ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. тога закона, одбија као неоснован.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић